

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

ΒΙΒΛΙΟ 1. Κεφάλαιο 24

Μετάφραση Α. Βλάχου

[24.1] Η Επίδαμνος είναι πολιτεία που βρίσκεται στο δεξί χέρι καθώς μπαίνει κανείς στον Ιόνιο κόλπο και γειτονεύει με τους βαρβάρους Ταυλαντίους που ανήκουν στην Ιλλυρική φυλή. [24.2] Οι Κερκυραίοι την είχαν χτίσει –αποικία τους– αλλά ιδρυτής της ήταν ο Φάλιος του Ερατοκλείδου, Κορίνθιος το γένος, απόγονος του Ηρακλή. Κατά το αρχαίο έθιμο οι Κερκυραίοι τον είχαν μετακαλέσει από την μητρόπολη για την περίσταση. Μεταξύ των αποίκων ήσαν και μερικοί Κορίνθιοι και άλλοι Δωριείς. [24.3] Με τον καιρό η Επίδαμνος έγινε πολιτεία ισχυρή και πολυνάριθμη, [24.4] αλλά μετά από εμφυλίους σπαραγμούς που κράτησαν, καθώς λέγεται, πολλά χρόνια, ένας πόλεμος με τους γειτονικούς βαρβάρους κατάστρεψε την δύναμη της Επιδάμνου και την στέρησε από την ισχύ της. [24.5] Λίγα χρόνια προτού αρχίσει ο σημερινός πόλεμος, ο λαός της Επιδάμνου εξόρισε τους ολιγαρχικούς, οι οποίοι ενώθηκαν με τους βαρβάρους και έκαναν ληστρικές επιδρομές εναντίον της πολιτείας και από στεριά και από θάλασσα. [24.6] Οι κάτοικοι της βρέθηκαν σε δύσκολη θέση κ' έστειλαν πρέσβεις στην Κέρκυρα, που ήταν μητρόπολή τους, ζητώντας της να μην παρακολουθεί αδιάφορη την σιγανή καταστροφή τους, αλλά να τους βοηθήσει να συμβιβαστούν με τους εξορίστους και να κάνουν ειρήνη με τους βαρβάρους. [24.7] Οι Επιδάμνιοι πρέσβεις παρουσίασαν τα αιτήματά τους καθισμένοι, σαν ικέτες, στον ναό της Ήρας, αλλά οι Κερκυραίοι δεν δέχτηκαν την ικεσία τους και τους απόπεμψαν άπρακτους.

**ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ
ΒΙΒΛΙΟ 1. Κεφάλαιο 25**

Μετάφραση Α. Βλάχου

[25.1] Όταν οι Επιδάμνιοι έμαθαν ότι δεν έπρεπε να περιμένουν καμιά βοήθεια από την Κέρκυρα, μη ξέροντας τί να κάνουν για ν' αντιμετωπίσουν την κατάσταση, έστειλαν στους Δελφούς για να ρωτήσουν τον θεό αν έπρεπε να παραδώσουν την πολιτεία τους στους Κορινθίους που ήσαν ιδρυτές της και να προσπαθήσουν να επιτύχουν κάποια προστασία. Ο Θεός αποκρίθηκε να παραδώσουν την πόλη τους στους Κορινθίους και να τους αναγνωρίσουν ηγεμόνες τους. [25.2] Οι Επιδάμνιοι πήγαν στην Κόρινθο και, κατά την παραγγελία του μαντείου, παραδώσαν την πόλη τους στους Κορινθίους, αναφέροντας τον χρησμό, υπενθυμίζοντας ότι ο ιδρυτής της Επιδάμνου ήταν Κορίνθιος και ζητώντας να μην αδιαφορήσουν οι Κορίνθιοι για την τύχη τους, αλλά να τους βοηθήσουν. [25.3] Οι Κορίνθιοι υποσχέθηκαν να βοηθήσουν, τόσο επειδή ήταν δικαίωμά τους –αφού πίστευαν ότι η Επίδαμνος ήταν δική τους αποικία όσο και των Κερκυραίων– όσο και επειδή μισούσαν τους Κερκυραίους οι οποίοι, αν και δικοί τους άποικοι, παραμελούσαν την μητρόπολή τους. [25.4] Και πραγματικά οι Κερκυραίοι ούτε στις κοινές δημόσιες τελετές τους έδιναν τα συνηθισμένα δώρα, ούτε στις θυσίες πρόσφεραν σε Κορίνθιο τις πρώτες τιμές όπως οι άλλες αποικίες, αλλά τους περιφρονούσαν, γιατί τότε η Κέρκυρα ήταν από τις πλουσιότερες ελληνικές πολιτείες και ισχυρότερη από την Κόρινθο σε πολεμικό εξοπλισμό. Όσο για το ναυτικό, καυχιόνταν ότι είχαν μεγάλη υπεροχή, επειδή οι Φαίακες, πρώτοι κάτοικοι της Κέρκυρας, ήσαν ονομαστοί για την ναυτική τους τέχνη. Αυτό, άλλωστε, τους έκανε να οργανώσουν τις ναυτικές τους δυνάμεις και είχαν στόλο ισχυρό. Όταν άρχισε ο πόλεμος είχαν εκατόν είκοσι καράβια.

**ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ
ΒΙΒΛΙΟ 1. Κεφάλαιο 26**

Μετάφραση Α. Βλάχου

[26.1] Οι Κορίνθιοι, ἔχοντας όλες αυτές τις αφορμές, ἐστειλαν ευχαρίστως βοήθεια στην Επίδαμνο διατάζοντας φρουρά από Αμπρακιώτες, Λευκαδίτες και δικούς τους να συνοδεύσουν όσους εποίκους θ' αποφάσιζαν να πάνε στην Επίδαμνο. [26.2] Πορεύτηκαν από στεριά ἡώς την Απολλωνία, αποικία των Κορινθίων, από φόβο των Κερκυραίων, που θα τους είχαν εμποδίσει αν είχαν πάει από θάλασσα.

[26.3] Όταν οι Κερκυραίοι ἔμαθαν ότι ἀποικοι και στρατιώτες είχαν φτάσει στην Επίδαμνο και ότι η αποικία είχε παραδοθεί στην Κόρινθο, εξοργίστηκαν κ' ἐστειλαν μία μοίρα, είκοσι πέντε καράβια, που αργότερα την ενίσχυσαν με ἄλλα πλοία, ζητώντας απειλητικά από τους Επιδαμνίους να διώξουν την Κορινθιακή φρουρά και τους νέους αποίκους και να δεχθούν πάλι τους εξορίστους. Οι εξόριστοι αυτοί είχαν πάει στην Κέρκυρα, όπου είχαν δείξει τους τάφους των προγόνων τους, για ν' αποδείξουν την συγγένειά τους, και είχαν ζητήσει βοήθεια για να γυρίσουν στην πατρίδα τους. [26.4] Άλλα οι Επιδάμνιοι δεν δέχτηκαν κανέναν από τους όρους και τότε οι Κερκυραίοι εκστρατεύσαν εναντίον τους με σαράντα καράβια. Είχαν μαζί τους τους εξορίστους Επιδαμνίους για να τους αποκαταστήσουν, και τους Ιλλυριούς, με τους οποίους είχαν συμμαχήσει. [26.5] Στρατοπέδευσαν μπροστά στην Επίδαμνο και ἐβγαλαν προκήρυξη ότι, όσοι Επιδάμνιοι και ξένοι ήθελαν, μπορούσαν να φύγουν απέιραχτοι, ειδεμή θα τους θεωρούσαν εχθρούς.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ
ΒΙΒΛΙΟ 1. Κεφάλαιο 27

Μετάφραση Α. Βλάχου

[27.1] Η προκήρυξη δεν είχε κανένα αποτέλεσμα και τότε οι Κερκυραίοι άρχισαν την πολιορκία της πολιτείας, που είναι χτισμένη σε ισθμό. Στο μεταξύ οι Κορίνθιοι που είχαν ειδοποιηθεί από αποσταλμένους ότι η Επίδαμνος πολιορκείται, άρχισαν να ετοιμάζουν εκστρατεία και προκήρυξαν νέα αποστολή αποίκων. Όποιος ήθελε μπορούσε να φύγει και θα είχε τα ίδια ακριβώς δικαιώματα με τους πολίτες της Επιδάμνου. Όσοι δεν θα ήθελαν να φύγουν αμέσως, αλλά επιθυμούσαν να πάνε αργότερα στην Επίδαμνο, μπορούσαν να περιμένουν καταθέτοντας εγγύηση πενήντα κορινθιακές δραχμές. Πολλοί ήσαν εκείνοι που έφυγαν, αλλά και πολλοί εκείνοι που κατάθεσαν εγγύηση. [27.2] Οι Κορίνθιοι ζήτησαν κι από τα Μέγαρα βοήθεια, ναυτική συνοδεία, μήπως οι Κερκυραίοι τους εμποδίσουν με τον στόλο τους. Τα Μέγαρα άρχισαν να ετοιμάζουν οκτώ καράβια και οι Παλής της Κεφαλληνίας τέσσερα. Οι Κορίνθιοι ζήτησαν βοήθεια και από την Επίδαυρο που τους έστειλε πέντε καράβια, από την Ερμιόνη που τους έστειλε ένα, από την Τροιζήνα που έστειλε δύο, από την Λευκάδα που τους έστειλε δέκα και από τους Αμπρακιώτες που έστειλαν οκτώ. Από τους Θηβαίους και τους Φλειασίους ζήτησαν χρήματα και από τους Ηλείους και χρήματα και καράβια χωρίς πληρώματα. Οι ίδιοι οι Κορίνθιοι ετοίμαζαν τριάντα καράβια και τρεις χιλιάδες οπλίτες.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

ΒΙΒΛΙΟ 1. Κεφάλαιο 28

Μετάφραση Α. Βλάχου

[28.1] Όταν οι Κερκυραίοι πληροφορήθηκαν όλες αυτές τις προετοιμασίες, έστειλαν στην Κόρινθο πρέσβεις που πήραν μαζί τους αντιπροσώπους της Σπάρτης και της Σικυώνος και ζήτησαν από τους Κορινθίους ν' αποσύρουν τον στρατό τους και τους αποίκους από την Επίδαμνο, αφού δεν είχαν κανένα δικαίωμα επάνω στην πολιτεία. [28.2] Πρόσθεσαν, όμως, ότι, αν οι Κορίνθιοι ισχυριστούν ότι έχουν δικαιώματα, τότε θα ήσαν πρόθυμοι να υποβάλουν την διαφορά τους σε διαιτησία, στην Πελοπόννησο, από πόλεις που θα τις όριζαν από συμφώνου και οι δύο. Την αποικία θα την κρατούσε εκείνος από τους δύο στον οποίο θα επιδικαζόταν. Είπαν, επίσης, ότι ήσαν πρόθυμοι να υποβάλουν την διαφορά τους στο Μαντείο των Δελφών. [28.3] Πόλεμο δεν ήθελαν ν' αρχίσουν, αλλά σε αντίθετη περίπτωση, θα αναγκάζονταν –είπαν– και αυτοί, κάτω από την πίεση της ανάγκης, και για να προστατέψουν τα συμφέροντά τους, ν' ανατρέψουν τις συμμαχίες τους και να συμμαχήσουν με άλλους τους οποίους δεν ήθελαν για φίλους. [28.4] Οι Κορίνθιοι τους αποκρίθηκαν ότι, αν οι Κερκυραίοι αποσύρουν από την Επίδαμνο και τον στόλο τους και τους βαρβάρους, τότε θα ήσαν πρόθυμοι να συζητήσουν, και τούτο επειδή δεν θα ήταν ανεκτό η Επίδαμνος να πολιορκείται, ενώ θα γίνεται η διαιτησία. [28.5] Οι Κερκυραίοι αποκρίθηκαν ότι δέχονται εάν και οι Κορίνθιοι ανακαλέσουν τους δικούς τους από την Επίδαμνο. Πρόσθεσαν ότι δέχονται επίσης να μείνουν επί τόπου οι δύο παρατάξεις, αλλά να γίνει ανακωχή έως ότου τελειώσει η διαιτησία.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ
ΒΙΒΛΙΟ 1. Κεφάλαιο 29

Μετάφραση Α. Βλάχου

[29.1] Οι Κορίνθιοι, όμως, δεν δέχτηκαν καμιά από τις προτάσεις, αλλά όταν ο στόλος τους ετοιμάστηκε και έφτασαν και οι σύμμαχοί τους, έστειλαν πρώτα ένα κήρυκα για να κηρύξει τον πόλεμο στους Κερκυραίους και ξεκίνησαν για την Επίδαμνο με εβδομήντα πέντε καράβια και δύο χιλιάδες οπλίτες για να πολεμήσουν τους Κερκυραίους. [29.2] Αρχηγοί του στόλου ήσαν ο Αριστέας του Πελλίχου, ο Καλλικράτης του Καλλίου και ο Τιμάνωρ του Τιμάνθους. Αρχηγοί του στρατού ήσαν ο Αρχέτιμος του Ευρυτίμου και ο Ισαρχίδης του Ισάρχου. [29.3] Όταν έφτασαν στο Άκτιον της Ανακτορίας γης, όπου βρίσκεται ο ναός του Απόλλωνος, στο στόμιο του Αμπρακικού κόλπου, οι Κερκυραίοι τους έστειλαν, με βάρκα, ένα κήρυκα για να τους αποτρέψουν να προχωρήσουν εναντίον τους. Ταυτόχρονα επιβίβασαν τα πληρώματά τους στα καράβια που είχαν ετοιμάσει, ενισχύοντας τα παλιά με αρμούς ώστε να είναι πλόιμα και επισκευάζοντας τα άλλα. [29.4] Όταν ο κήρυκας γύρισε χωρίς να τους φέρει ικανοποιητική απάντηση των Κορινθίων, τα καράβια τους, ογδόντα τον αριθμό, γιατί άλλα σαράντα πολιορκούσαν την Επίδαμνο, ήσαν έτοιμα, έπλευσαν εναντίον του εχθρού, παρατάχθηκαν και ναυμάχησαν. [29.5] Νίκησαν οι Κερκυραίοι και βούλιαξαν δέκα πέντε κορινθιακά καράβια. Συνέπεσε, την ίδια μέρα, οι Κερκυραίοι που πολιορκούσαν την Επίδαμνο να την αναγκάσουν να παραδοθεί με όρο οι ξένοι άποικοι να πουληθούν δούλοι και οι Κορίνθιοι άποικοι να μείνουν αιχμάλωτοι, έως ότου πάρουν νεότερη απόφαση.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

ΒΙΒΛΙΟ 1. Κεφάλαιο 30

Μετάφραση Α. Βλάχου

[30.1] Μετά την ναυμαχία οι Κερκυραίοι έστησαν τρόπαιο στο ακρωτήριο Λευκίμμη της Κέρκυρας και σκότωσαν όλους τους άλλους αιχμαλώτους εκτός από τους Κορινθίους, τους οποίους φυλάκισαν. [30.2] Αργότερα, όταν οι Κορίνθιοι και οι σύμμαχοί τους, νικημένοι, ἐφυγαν επιστρέφοντας στις πολιτείες τους, οι Κερκυραίοι κυριάρχησαν σ' όλη εκείνη την περιοχή. Πήγαν στην Λευκάδα, κορινθιακή αποικία, και ρήμαξαν την γη και πυρπόλησαν την Κυλλήνη, λιμάνι των Ηλείων, επειδή είχαν βοηθήσει την Κόρινθο με καράβια και χρήματα. [30.3] Για μεγάλο χρονικό διάστημα μετά την ναυμαχία οι Κερκυραίοι κυριαρχούσαν στο πέλαγος εκείνο κάνοντας επιδρομές εναντίον των συμμάχων της Κορίνθου και βλάπτοντάς τους έως ότου οι Κορίνθιοι, επειδή υπόφεραν οι σύμμαχοί τους, έστειλαν στρατό και στόλο και έστησαν στρατόπεδα στο Άκτιον και στο ακρωτήριο Χειμέριο της Θεσπρωτίδος για να προστατεύσουν την Λευκάδα και τις άλλες συμμαχικές πολιτείες. [30.4] Οι Κερκυραίοι έστησαν και αυτοί στρατόπεδο στην Λευκίμμη όπου είχαν στόλο και στρατό. Κανείς όμως από τους δύο αντιπάλους δεν έκανε επίθεση. Όλο το καλοκαίρι έμειναν αντιμέτωποι και, όταν ήρθε ο χειμώνας, γύρισαν ο καθένας στη βάση του.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

ΒΙΒΛΙΟ 1. Κεφάλαιο 31

Μετάφραση Α. Βλάχου

[31.1] Για δύο ολόκληρα χρόνια οι Κορίνθιοι, οργισμένοι με τον πόλεμο της Κέρκυρας, ναυπηγούσαν καράβια κ' ετοίμαζαν, με όλες τους τις δυνάμεις, ναυτική εκστρατεία. Ναυτολογούσαν πληρώματα από την Πελοπόννησο και από την υπόλοιπη Ελλάδα προσφέροντας καλό μισθό. [31.2] Άμα πληροφορήθηκαν τις προετοιμασίες αυτές, οι Κερκυραίοι, που δεν είχαν συμμαχία με καμιά ελληνική πόλη ούτε ήσαν μέλη της Αθηναϊκής ή της Σπαρτιατικής Συμμαχίας, φοβήθηκαν και αποφάσισαν να έρθουν στην Αθήνα, να επιδιώξουν να γίνουν σύμμαχοι και να προσπαθήσουν να επιτύχουν κάποια βοήθεια. [31.3] Άλλα και οι Κορίνθιοι, όταν το ἐμαθαν, ήρθαν και αυτοί στην Αθήνα με πρεσβεία για να εμποδίσουν να βοηθήσει ο αθηναϊκός στόλος τον κερκυραϊκό, πράγμα που θα τους εμπόδιζε να τερματίσουν νικηφόρα τον πόλεμο. [31.4] Έγινε Εκκλησία του Δήμου και η κάθε πλευρά είπε τα επιχειρήματά της. Οι Κερκυραίοι είπαν, περίπου, τα ακόλουθα:

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ
ΒΙΒΛΙΟ 1. Κεφάλαιο 44

Μετάφραση Α. Βλάχου

[44.1] Αυτά περίπου είπαν οι Κορίνθιοι. Οι Αθηναίοι, αφού άκουσαν και τις δύο αντιπροσωπείες, συγκάλεσαν δύο φορές Εκκλησία του Δήμου. Στην πρώτη διαγράφηκε η τάση να δεχτούν τα επιχειρήματα των Κορινθίων, αλλά στην δεύτερη άλλαξαν γνώμη. Δεν έκαναν, όμως, πραγματική συμμαχία με τους Κερκυραίους, πράγμα που θα σήμαινε ότι θα είχαν κοινούς εχθρούς και κοινούς φίλους (γιατί τότε, αν οι Κερκυραίοι ζητούσαν την βοήθειά τους σε εκστρατεία εναντίον της Κορίνθου, τούτο θα σήμαινε το τέλος της τριαντάχρονης συνθήκης ειρήνης με τους Πελοποννησίους) αλλά έκαναν αμυντική συμμαχία για αμοιβαία βοήθεια σε περίπτωση επίθεσης εναντίον της Κερκύρας ή της Αθήνας και των συμμάχων της. [44.2] Πήραν την απόφαση αυτή, γιατί είχαν την πεποίθηση ότι ο πόλεμος με τους Πελοποννησίους ήταν αναπόφευκτος και δεν ήθελαν να εγκαταλείψουν την Κέρκυρα (που είχε τόσο σημαντική ναυτική δύναμη) στο έλεος της Κορίνθου, αλλά επιζητούσαν να προκαλέσουν όσο το δυνατόν περισσότερες συγκρούσεις μεταξύ τους, ώστε, αν ποτέ αναγκαστούν να πολεμήσουν με την Κόρινθο και τις άλλες ναυτικές πολιτείες, να τις βρουν εξασθενημένες. Έβλεπαν επίσης ότι η Κέρκυρα είναι σε εξαιρετικά κατάλληλη θέση για την ακτοπλοϊκή προς την Ιταλία και την Σικελία.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ 3. Κεφάλαιο 70

Μετάφραση Α. Βλάχου

[70.1] Οι ταραχές, στην Κέρκυρα, είχαν αρχίσει από τότε που είχαν γυρίσει οι Κερκυραίοι που είχαν αιχμαλωτιστεί από τους Κορινθίους στις ναυτικές επιχειρήσεις γύρω απ' την Επίδαμνο. Τυπικά τους είχαν απελευθερώσει επειδή οι πρόξενοι είχαν δώσει εγγυήσεις οκτακόσια τάλαντα, στην πραγματικότητα, όμως, επειδή τους είχαν πείσει οι Κορίνθιοι να επιχειρήσουν να κάνουν την Κέρκυρα σύμπαχο της Κορίνθου. Αρχισαν αυτοί να ενεργούν πλησιάζοντας τους πολίτες και προσπαθώντας να τους πείσουν ότι έπρεπε η Κέρκυρα ν' αποσπαστεί από την αθηναϊκή συμμαχία. [70.2] Έφτασαν τότε ένα αθηναϊκό κ' ένα κορινθιακό καράβι με πρέσβεις το καθένα. Έγινε δημοσία σύζητηση και, μετά από ψηφοφορία, οι Κερκυραίοι αποφάσισαν να μείνουν σύμπαχοι των Αθηναίων σύμφωνα με τους όρους της συνθήκης, αλλά να διατηρούν, όπως και πριν, φιλικές σχέσεις με τους Πελοποννησίους. [70.3] Αρχιγάρος των δημοκρατικών ήταν τότε ο Πειθίας, πρόξενος των Αθηναίων. Οι πρώην αιχμαλώτοι, φύλοι των Κορινθίων, του έκαναν μήνυση με την κατηγορία ότι θέλει να υποδουλώσει την Κέρκυρα στους Αθηναίους. [70.4] Ο Πειθίας αιθωρόθηκε κ' έκανε μήνυση εναντίον πέντε απ' τους πλουσιότερους αντιπάλους του με την κατηγορία ότι για να στηρίζουν τα κλήματά τους, έκοβαν βέργες από τους ιερούς περιβόλους του Διός και του Αλκίνου. Κατά τον νόμο, για κάθε βέργα το πρόστιμο ήταν ένας στατήρας. [70.5] Οι κατηγορούμενοι καταδικάστηκαν κ' έτρεξαν και κάθισαν ικέτες

Αρχαίο Κείμενο

[70.1] Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἥλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔογε δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἔκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. [70.2] Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεώς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμιαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. [70.3] Καὶ (ἥν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Αθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Αθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. [70.4] Ο δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διός τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημίᾳ δὲ καθ' ἐκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρος. [70.5] Οφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ίερὰ ίκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας,

Μετάφραση Ε. Λαμπρίδη

[70.1] Οι Κερκυραίοι είχαν επαναστατήσει όταν γύρισαν ανάμεσά τους οι αιχμάλωτοι που είχαν πάσσει οι Κορίνθιοι στις ναυμαχίες γύρω στην Επίδαμνο και τώρα τους αφηγαν ελεύτερους. Τυπικά είχαν ελευθερωθεί επειδή οι πρόξενοι είχαν εγγυηθεί γι' αυτούς με οχτακόσια τάλαντα, ουσιαστικά όμως επειδή τους είχαν πείσει οι Κορίνθιοι να φέρουν την Κέρκυρα με το μέρος τους, και αυτοί ραδιοιργούσαν, πιάνοντας τον κάθε πολίτη χωριστά, για να κάνουν την πολιτεία ν' αποστατήσει από τους Αθηναίους. [70.2] Έφτασε τότε ένα Αττικό καράβι κ' ένα Κορινθιακό, φέρνοντας και τα δυο πρεσβείες, και αφού έγινε μεγάλη συζήτηση ψήφισαν οι Κερκυραίοι να μείνουν σύμπαχοι των Αθηναίων σύμφωνα με την ισχύουσα συνθήκη, και με τους Πελοποννησίους να γίνουν φύλοι, όπως ήταν και πρωτότερα. [70.3] Άλλα τον Πειθία, που ήταν εθελοντής πρόξενος των Αθηναίων και αρχηγός του δημοκρατικού κόμματος, τον εμήνυσαν στο δικαστήριο οι πρώην αιχμάλωτοι, με την κατηγορία πως προσπαθεί να υποδουλώσει την Κέρκυρα στους Αθηναίους. [70.4] Αυτός αφού αιθωρόθηκε, έκανε αντιμήνυση στους πέντε πλοιόστους απ' αυτούς κατηγορώντας τους πως είχαν κόψει βέργες για στηρίγματα κλημάτων από τα ιερά τεμένη του Δία και του Αλκίνου· πρόστιμο για κάθε βέργα ήταν κατά το νόμο ένας στατήρας. [70.5] Κι όταν αυτοί καταδικάστηκαν στο πρόστιμο, πήγαν και κάθισαν ικέτες στα ιερά, επειδή το πρόστιμο ήταν πολύ βαρύ κ' έταξαν να το πληρώσουνε με δόσεις ο Πειθίας όμως (που ήταν και βουλευτής) έπεισε τη

στους ναούς, ζητώντας να πληρώσουν με δόσεις το πρόστιμο, επειδή το ποσό ήταν πολύ μεγάλο. Ο Πειθίας που ήταν μέλος της Βουλής, την έπεισε να εφαρμόσει τον νόμο. [70.6] Οι πέντε που είχαν καταδικαστεί, δεν είχαν πια κανένα νόμιμο μέσο και όταν πληροφορήθηκαν ότι ο Πειθίας είχε σκοπό, όσο ήταν βουλευτής, να πείσει τους συμπολίτες του να κάνουν επιθετική και αμυντική συμμαχία με τους Αθηναίους, οπλίστηκαν με κοντοσπάθια, όρμησαν ξαφνικά μέσα στην Βουλή και σκότωσαν τον Πειθία και άλλους εξήντα βουλευτές και ιδιώτες. Λίγοι από τους οπαδούς του Πειθία, κατόρθωσαν να καταφύγουν στο αθηναϊκό καράβι που ήταν ακόμη στο λιμάνι.

ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὥν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι. [70.6] Οἱ δὲ ἐπειδὴ τῷ τε νόμῳ ἔξειργοντο καὶ ἄμα ἐπυνθάνοντο τὸν Πειθίαν, ἕως ἂτι βουλῆς ἐστί, μέλλειν τὸ πλῆθος ἀναπείσειν τοὺς αὐτοὺς Αθηναίοις φίλους τε καὶ ἐχθροὺς νομίζειν, ξυνίσταντό τε καὶ λαβόντες ἐγχειρίδια ἔξαπιναίως ἐς τὴν βουλὴν ἐσελθόντες τόν τε Πειθίαν κτείνουσι καὶ ἄλλους τῶν τε βουλευτῶν καὶ ιδιωτῶν ἐς ἔξηκοντα· οἱ δέ τινες τῆς αὐτῆς γνώμης τῷ Πειθίᾳ ὀλίγοι ἐς τὴν Αττικὴν τριήρη κατέφυγον ἂτι παροῦσαν.

Βουλή να εφαρμόσουν το νόμο κατά γρέμια. [70.6] Οι δικασμένοι όμως βλέποντας από το αποτέλεσμα της δίκης πως αποκλείεται να εφαρμόσουν το σχέδιό τους, καὶ ἔχοντας συνάμια πληροφορηθεί πως όσο ήταν βουλευτής ο Πειθίας σχεδίαζε να μεταπείσει το λαό να ἔχουν τους ιδιους φίλους καὶ εχτρούς με την Αθήνα συνωμότησαν, καὶ κρατώντας κοντά σπαθιά, μπαίνουν ξαφνικά μέσα στη βουλή και σκοτώνουν τον Πειθία κι ώλλους βουλευτές και ιδιώτες ως εξήντα. Μερικοί ώλλοι, όχι πολλοί, που είχαν τα ίδια φρονήματα με τον Πειθία, κατέφυγαν στο Αττικό πολεμικό, που ήταν ακόμα στο λιμάνι.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ 3. Κεφάλαια 71-73

Μετάφραση Α. Βλάχου

[71.1] Μετά απ' αυτό οι συνωμότες συγκάλεσαν τον λαό της Κέρκυρας και είπαν ότι τα όσα έγιναν ήσαν για το συμφέρον του νησιού και ότι τώρα πια λίγος ήταν ο φόβος να υποδουλωθούν από τους Αθηναίους. Στο μέλλον θα ήσαν ουδέτεροι και δεν θα δέχονταν κανέναν από τους εμπολέμους. Δεν θα επιτρέπαν παρά μόνο σ' ένα καράβι κάθε φορά να έρχεται και θα θεωρούσαν την παρουσία περισσότερων καραβιών σαν εχθρική πράξη. Αυτά πρότειναν κι ανάγκασαν τον λαό να τα δεχτεί. [71.2] Έστειλαν αμέσως πρέσβεις στην Αθήνα για να εξηγήσουν όσο το δυνατόν καλύτερα τα όσα είχαν συμβεί και για να πείσουν όσους Κερκυραίους είχαν καταφύγει εκεί, να μην κινηθούν εχθρικά και τούτο επειδή φοβόνταν αντεπανάσταση.

[72.1] Άλλα όταν έφτασαν στην Αθήνα οι απεσταλμένοι, οι Αθηναίοι, θεωρώντας τους επαναστάτες, τους πήραν και αυτούς, και όσους όλους πρόσφυγες είχαν πάσει, και τους πήγαν στην Αίγινα.

[72.2] Στο μεταξύ έφτασε στην Κέρκυρα καράβι κορινθιακό με Λακεδαιμονίους πρέσβεις και οι ολιγαρχικοί που ήσαν στην εξουσία έκαναν επίθεση εναντίον των δημοκρατικών και τους νίκησαν στην συμπλοκή που έγινε. [72.3] Οταν όμως νύχτωσε οι δημοκρατικοί καταφύγαν στην ακρόπολη και στ' άλλα νησώματα της πολιτείας όπου συγκεντρώθηκαν και οχυρώθηκαν. Κρατούσαν και το Υλλαϊκό λιμάνι. Οι ολιγαρχικοί έπιασαν την αγορά (γύρω από την οποία

Αρχαίο Κείμενο

[71.1] Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἀν δουλωθεῖεν ὑπ' Αθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἡ μιᾶς νηὶ ήσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολέμιον ἠγεῖσθαι. Ως δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἡνάγκασαν τὴν γνώμην. [71.2] Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Αθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάξοντας ὡς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μή τις ἐπιστροφὴ γένηται.

[72.1] Έλθόντων δὲ οἱ Αθηναῖοι τούς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὄσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν.

[72.2] Εν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούστης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δῆμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. [72.3] Αφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγεὶς ἰδρύθη, καὶ τὸν

Μετάφραση Ε. Λαμπρίδη

[71.1] Αφού τα 'καναν αυτά, κάλεσαν σύναξη των Κερκυραίων, και είπαν πως αυτό που έγινε ήταν το καλύτερο, και πως μόνο μ' αυτό τον τρόπο ήτανε δινατόν ν' αποφύγουν την υποδούλωση στους Αθηναίους, κι από δω και μπρος να μείνουν ουδέτεροι και να μη δέχονται κανέναν από τους διο στον τόπο τους παρά αν έρχονται μ' ένα μόνο καράβι, οποιαδήποτε όμως μεγαλύτερη δύναμη να τη θεωρούν εχτρική. [71.2] Κ' ἔστειλαν αμέσως πρέσβεις και στην Αθήνα να τους αναπτύξουν πως όσα είχαν γίνει ήτανε για το συμφέρον όλων, και να οριμηνέψουν όσους Κερκυραίους είχαν καταφύγει εκεί να μην ενεργήσουν για τίποτα επιζήμιο στον τόπο για να μη δημιουργηθεί απότομη άλλαγή καθεστώτος στην Κέρκυρα.

[72.1] Όταν όμως έφτασαν, οι Αθηναίοι τους θεωρήσαν ως υποκινητές της επανάστασης και τους συνέλαβαν, και μαζί με όσους είχαν πειστεί στα λόγια τους τους πήγαν και τους απίθωσαν στην Αίγινα.

[72.2] Στο μεταξύ οι ολιγαρχικοί που είχαν τώρα στα χέρια τους την κατάσταση στην Κέρκυρα, Όταν έφτασε κ' ένα πολεμικό από την Κόρινθο και πρέσβεις των Λακεδαιμονίων, ρίχτηκαν καταπάνω στους δημοκρατικούς και τους νίκησαν στη συμπλοκή που έγινε. [72.3] Όταν όμως ενύχτωσε, ο λαός κατέφυγε στην Ακρόπολη και τα ψηλώματα της πολιτείας, κι αφού μαζεύτηκαν, σγκαταστάθηκαν εκεί είχαν στα χέρια τους και το Υλλαϊκό λιμάνι. Οι άλλοι πάλι έπιασαν την αγορά,

κατοικούσαν οι περισσότεροι), και το γειτονικό λιμάνι που βλέπει προς την απέναντι στεριά.

[73.1] Την επομένη έγιναν μερικές μικροσυγκρούσεις κ' έστειλαν και οι δύο παρατάξεις αντιπροσώπους στην ύπαιθρο για να προσεταιριστούν τους δούλους με υπόσχεση την ελευθερία. Οι περισσότεροι από τους δούλους πήγαν με το μέρος των δημοκρατικών, ενώ οκτακόσιοι μισθιοφόροι ήρθαν απ' την αντικρινή στεριά να ενισχύσουν τους ολιγαρχικούς.

Υλλαιϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὗπερ οἱ πολλοὶ φύκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῆς καὶ πρὸς τὴν ἥπειρον.

[73.1] Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἡκοβολίσαντό τε ὄλιγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφότεροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντες τε καὶ ἐλευθερίαν ύπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δῆμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ξύμμαχον, τοῖς δ' ἔτεροις ἐκ τῆς ἥπειρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

όπου ἔμεναν οι περισσότεροι τους και το γειτονικό λιμάνι, που βλέπει προς την απέναντι στεριά.

[73.1] Την ἄλλη μέρα έγιναν μερικές μικοσυμπλοκές κ' έστειλαν κ' οι δύο ομάδες ανθρώπων να τριγυρίσουν τα χωριά για να προσπαθήσουν να φέρουν τους δούλους με το μέρος τους τάζοντάς τους να τους λειτερώσουν· οι περισσότεροι δούλοι πήγαν σύμμαχοι με τους δημοκρατικούς στους ολιγαρχικούς όμιως ήρθανε μισθιοφόροι από την απέναντι στεριά, οχτακόσιοι.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ 3. Κεφάλαιο 74

Μετάφραση Α. Βλάχου

[74.1] Πέρασε μία μέρα και μετά έγινε νέα μάχη, στην οποία νίκησαν οι δημοκρατικοί, επειδή είχαν θέσεις οχυρές και αριθμητική υπεροχή. Και οι γυναίκες ακόμα τους βοήθησαν με πολλή τόλμη ρίχνοντας κεραμίδια από τις στέγες των σπιτιών κι αντέχοντας στην ταραχή της μάχης με θάρρος που δεν είναι φυσικό για το φύλο τους. [74.2] Η μάχη κρίθηκε κατά το δειλινό και τότε οι ολιγαρχικοί φοβήθηκαν μήπως οι δημοκρατικοί επάνω στην ορμή τους κάνουν έφοδο, πιάσουν το λιμάνι και τους σκοτώσουν όλους. Για να τους εμποδίσουν έβαλαν φωτιά στα σπίτια τους και στα κοινόχρηστα κτίρια. Δεν λογάριασαν ούτε την δική τους ούτε τις ξένες περιουσίες. Έτσι κάηκαν πολλά εμπορεύματα κι αν είχε φυσήξει άνεμος θα είχε καεί ολόκληρη η πολιτεία.

[74.3] Σταμάτησε η μάχη και οι δύο παρατάξεις έμειναν σ' επιφυλακή όλη τη νύχτα. Μετά την νίκη των δημοκρατικών, το κορινθιακό καράβι έφυγε κρυφά απ' το λιμάνι και οι περισσότεροι από τους μισθοφόρους έφυγαν κι αυτοί κρυφά στην απέναντι ακτή.

Αρχαίο Κείμενο

[74.1] Διαλιπούσης δ' ήμέρας μάχη αὐθις γίγνεται καὶ νικᾶ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. [74.2] Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δείλην ὄψιν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεὶ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειν ἐπελθῶν καὶ σφᾶς διαφθείρειν, ἐμπιπόδαι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἡ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἀνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

[74.3] Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἔκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἤσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἥπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

Μετάφραση Ε. Λαμπρίδη

[74.1] Κι αφού πέρασε κι αυτή η μέρα έγινε πάλι μάχη και νίκησαν οι δημοκρατικοί, γιατί είχαν το πλεονέκτημα πως κρατούσαν τα πιο ισχυρά μέρη κ' είχαν περισσότερο κόσμο μαζί τους: ως κ' οι γυναίκες τους βοηθούσαν παλληκαρίσια, πετώντας κεραμίδια από τις στέγες των σπιτιών, κι αντέχοντας στην ταραχή καλύτερα απ' ό,τι συνήθως ταριάζει στο φυσικό τους. [74.2] Κι όταν γύρισε η μάχη ενάντια τους αργά το σούρουπο, φοβήθηκαν οι ολιγαρχικοί μήπως ορμήσει ο λαός σε γιουρούνι κι αρπάξει και τ' οπλοστάσιο και τους καταστρέψει ολότελα, γι' αυτό βάλνε φωτιά στα σπίτια τους γύρω στην αγορά, και στις λαϊκές πολυκατοικίες για να μην τους γίνει επίθεση, χωρίς να λυπηθούν ούτε τα δικά τους ούτε τα ξένα σπίτια, έτσι πού καταστράφηκαν και πολλές αποθήκες γεμάτες εμπόρευμα, και παρά λίγο θα χαλάστων όλη η πολιτεία αν σηκωνόταν άνεμος ευνοϊκός για να ξαπλωθεί η πυρκαϊά.

[74.3] Σταμάτησε λοιπόν η μάχη κ' οι δύο μερίδες έμειναν στις θέσεις τους χωρίς να επιχειρήσουν τίποτ' άλλο, αλλά βρίσκονταν σ' επιφυλακή όλη τη νύχτα: το Κορινθιακό πολεμικό ἄμα επικράτησαν οι δημοκρατικοί, έκανε πονιά στα κρυφά και βγήκε από το λιμάνι, κ' οι περισσότεροι μισθοφόροι πέρασαν απέναντι χωρίς να τους πάρουν είδηση.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ 3. Κεφάλαιο 75

Μετάφραση Α. Βλάχου

[75.1] Την επομένη έφτασε από την Ναύπακτο ο Αθηναίος στρατηγός Νικόστρατος του Διειτρέφους, με δώδεκα καράβια και πεντακόσιους Μεσσηνίους οπλίτες. Διαπραγματεύτηκε με τις δύο παρατάξεις και τις έπεισε να συμφιλιωθούν. Συμφωνήθηκε να δικάσουν τους δέκα πρωταίτιους –που είχαν άλλωστε φύγει αμέσως απ' την πόλη– και να μην πειράξουν κανέναν άλλον. Θα έκαναν σπονδές μεταξύ τους και συμμαχία με τους Αθηναίους. [75.2] Αφού τα πέτυχε όλα αυτά, ο Νικόστρατος ετοιμαζόταν να φύγει, αλλά οι αρχηγοί των δημοκρατικών τον έπεισαν να τους αφήσει πέντε καράβια του, ώστε ν' αποθαρρυνθούν οι αντίπαλοί τους να κάνουν κίνημα. Σ' αντάλλαγμα θα του έδιναν πέντε κερκυραϊκά καράβια με δικά τους πληρώματα. [75.3] Ο Νικόστρατος συμφώνησε και τότε οι δημοκρατικοί άρχισαν να στρατολογούν τους αντιπάλους τους για πληρώματα. Άλλα αυτοί φοβήθηκαν μήπως τους στείλουν στην Αθήνα και κάθισαν ικέτες στο ιερό των Διοσκούρων. [75.4] Ο Νικόστρατος θέλησε να τους καθησυχάσει και να τους πείσει να σηκωθούν απ' εκεί, αλλά δεν το κατάφερε και τότε οι δημοκρατικοί, με πρόφαση ότι η άρνησή τους αυτή να

Αρχαίο Κείμενο

[75.1] Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένῃ ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἵ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Αθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἔχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. [75.2] Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἡσσόν τι ἐν κινήσει ὥσιν οἱ ἐναντίοι, ἵσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. [75.3] Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἔχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Αθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. [75.4] Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ως δ' οὐκ ἐπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὕγιες διανοούμενων τῇ τοῦ μὴ

Μετάφραση Ε. Λαμπρίδη

[75.1] Την ἄλλη μέρα φτάνει από τη Ναύπακτο ο Νικόστρατος ο γιος του Διειτρέφη, στρατηγός των Αθηναίων, με δώδεκα πολεμικά και πεντακόσιους βαριά αρματωμένους Μεσσηνίους στρατιώτες και διαπραγματεύεται και με τις δύο μερίδες και τους πείθει να συμβιβαστούν, και να κάνουν αμοιβαίες παραχωρήσεις ώστε να δικαστούνε μόνο δέκα άντρες, οι κυριότεροι ένοχοι, που το 'σκασαν ενθύς, κ' οι άλλοι να μείνουνε στα σπίτια τους απειραχτοί, και να κλείσουνε συμφωνία αναμεταξύ τους και να γίνουνε με τους Αθηναίους πέρα για πέρα σύμμαχοι, ώστε να 'χουν τους ίδιους εχτρούς και φύλους. [75.2] Τότε λοιπόν αυτός, αφού τα κανόνισε όλα με τις ενέργειες που έκανε, σκόπευε να φύγει, αλλά οι αρχηγοί του δήμου τον ἐπεισαν να τους αφήσει εκεί πέντε καράβια του, για να μην έχουν όρεξη οι αντίπαλοι να ξαναρχίσουν τις ταραχές, κι αντί γ' αυτά του έταξαν να επανδρώσουν αυτοί άλλα τόσα δικά τους και να τα στείλουν μαζί με τ' Αθηναϊκά. [75.3] Συμφώνησε ο Νικόστρατος αυτοί όμως στρατολόγησαν για τα καράβια τους πολιτικούς τους αντιπάλους. Κ' επειδή εκείνοι φοβήθηκαν μην τους στείλουνε στην Αθήνα, πήγαν και κάθισαν ικέτες στο ιερό των Διοσκούρων. [75.4] Ο Νικόστρατος ο ίδιος προσπάθησε να τους ξεσηκώσει από κει και να τους καθησυχάσει. Επειδή όμως δεν κατόρθωσε να τους πείσει, ο δῆμος οπλίστηκε μ', αντί την πρόφαση, συμπεράνοντας πως κάτι κακό είχανε στο νου τους που δυσπιστούσαν και αρνιούνταν να υπηρετήσουνε στα καράβια, και τους πήραν τα όπλα από τα σπίτια τους, κ' έπασαν και μερικούς

φύγονταν με τον στόλο, φανέρωνε ότι είχαν κακούς σκοπούς, πήγαν στα σπίτια τους, τους πήραν τα όπλα και θα είχαν σκοτώσει μερικούς που έτυχε να βρουν στα σπίτια, αν ο Νικόστρατος δεν τους είχε εμποδίσει. [75.5] Βλέποντας τί γινόταν, οι άλλοι κατέφυγαν στον ναό της Ήρας, ικέτες. Δεν ήσαν λιγότεροι από τετρακόσιους. Οι δημοκρατικοί φοβήθηκαν μήπως οι τετρακόσιοι αυτοί κινηθούν, τους έπεισαν να σηκωθούν από κει και τους μεταφέραν στο νησί αντίκρυ στο Ηραίο, όπου τους έστειλαν και τρόφιμα.

ξυμπλεῖν ἀπιστίᾳ, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἵς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν. [75.5] Ορῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἡραῖον ἵκεται καὶ γίγνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ο δὲ δῆμος δείσας μή τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησι τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἡραίου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

που βρήκαν μακριά από τους βωμούς και θα τους σκότωναν αν δεν τους εμπόδιζε ο Νικόστρατος [75.5] Και βλέποντας οι άλλοι, που δεν είχανε στρατολογηθεί, το τι γινόταν, πάνε και κάθονται ικέτες στο Ηραίο, κ' ήταν περισσότεροι από τετρακόσιους Οι δημοκράτες φοβήθηκαν τότε μην κάνουν κίνημα και τους ξεσήκωσαν και τους μετακόμισαν στο νησί που είναι απέναντι στο Ηραίο, και τους έστελναν εκεί ό,τι χρειάζονταν.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ 3. Κεφάλαια 76-77

Μετάφραση Α. Βλάχου

[76.1] Στο σημείο αυτό βρίσκονταν τα πρόγματα όταν, την τέταρτη ή πέμπτη μέρα μετά την μεταφορά των τετρακοσίων στο νησί, ἔφτασαν από την Κυλλήνη, ὅπου είχαν αγκυροβολήσει μετά την επιστροφή τους από την Ιωνία, πενήντα τρία πελοποννησιακά καράβια. Αρχηγός τους ήταν, όπως και πριν, ο Αλκίδας ὡλλά μαζί τουσύμβουλός του—ήταν κι ο Βρασίδας. Αγκυροβόλησαν στα Σύβοτα, λιμάνι στην αντικρινή ηπειρωτική ακτή καὶ, με την αυγή, ξεκίνησαν για την Κέρκυρα.

[77.1] Οι Κερκυραίοι, ταραγμένοι καὶ φοβισμένοι μὲ την κατάσταση που επικρατούσε στην πόλιτεία καὶ μὲ την ἀφίξη του εχθρικού στόλου, ἀρχισαν να ετοιμάζουν βιαστικά εξήντα καράβια. Μόλις ήταν ἐτοιμό το καθένα, το ἑστελναν εναντίον του εχθρού παρ’ όλον ότι οι Αθηναίοι τους συνιδύουν να βγουν πρώτοι αυτοί στο πέλαγος καὶ ύστερα ν’ ακολουθήσουν, συγκεντρωμένα, τα κερκυραϊκά καράβια. [77.2] Καθώς ζύγωναν τον εχθρικό στόλο σκόρπια τα καράβια, δύο αυτομόλησαν αμέσως, ενώ σε ἄλλα, τα πληρώματα ἀρχισαν να χτυπιούνται μεταξύ τους. Όλα αυτά γίνονταν με πολλήν αταξία. [77.3] Οι Πελοποννήσιοι, βλέποντας την ταραχή, παράταξαν είκοσι καράβια εναντίον των Κερκυραίων καὶ όλα τα ἄλλα εναντίον των δώδεκα αθηναϊκών. Δινο απ’ αυτά ήσαν η

Αρχαίο Κείμενο

[76.1] Τῆς δὲ στάσεως ἐν τούτῳ οὕσης τετάρτῃ ἡ πέμπτη ἥμερα μετὰ τὴν ἀνδρῶν ἐς τὴν νῆσον διακομιδὴν αἱ ἐκ τῆς Κυλλήνης Πελοποννησίων νῆες, μετὰ τὸν ἐκ τῆς Ιωνίας πλοῦν ἔφορμοι οὖσαι, παραγίγνονται τῷεις καὶ πεντήκοντα· ἥρχε δὲ αὐτῶν Αλκίδας, ὥσπερ καὶ πρότερον, καὶ Βρασίδας αὐτῷ ξύμβουλος ἐπέπλει. Οῷμισάμενοι δὲ ἐς Σύβοτα λιμένα τῆς ἡπείρου ἄμα ἕω ἐπέπλεον τῇ Κερκύρᾳ.

[77.1] Οἱ δὲ πολλῷ θιρύβῳ καὶ πεφοβημένοι τά τ’ ἐν τῇ πόλει καὶ τὸν ἐπίπλουν παρεσκευάζοντο τε ἄμα ἔξήκοντα ναῦς καὶ τὰς αἰεὶ πληρουμένας ἔξεπεμπον πρὸς τοὺς ἐναντίους, παραινούντων Αθηναίων σφᾶς τε ἔᾶσαι πρῶτον ἐκπλεῦσαι καὶ ὑστερον πάσαις ἄμα ἐκείνους ἐπιγενέσθαι. [77.2] Ως δὲ αὐτοῖς πρὸς τοῖς πολεμίοις ἦσαν σπιράδες αἱ νῆες, δύο μὲν εὐθὺς ἡύτομόλησαν, ἐν ἐτέραις δὲ ἀλλήλοις οἱ ἐμπλέοντες ἐμάχοντο, ἦν δὲ οὐδεὶς κόσμος τῶν ποιουμένων. [77.3] Ιδόντες δὲ οἱ Πελοποννήσιοι τὴν ταραχὴν εἴκοσι μὲν ναυσὶ πρὸς τοὺς Κερκυραίους ἐτάξαντο, ταῖς δὲ λοιπαῖς πρὸς τὰς δώδεκα ναῦς τῶν

Μετάφραση Ε. Λαμπρίδη

[76.1] Ενώ λοιπόν οι εσωτερικές ταραχές της Κέρκυρας βρίσκονταν σ’ αυτό το σημείο, την τέταρτη ή πέμπτη μέρα μετά τη μεταφορά των ολιγαρχικών στο νησί, φτάνουν τα καράβια των Πελοποννησίων από την Κυλλήνη όπου έμεναν αγκυροβόλημένα μετά το ταξίδι τους από την Ιωνία. Κ’ ήταν όλα πενήντα τρία. Τα διοικούσε ο Αλκίδας όπως και πρωτότερα κι ο Βρασίδας ταξίδευε μαζί του σα σύμβουλος. Αφού ἐρίξαν ἄγκυρα στα Σύβοτα, το λιμάνι στην αντικρινή στεριά, ξεκίνησαν για να χτυπάσουν την Κέρκυρα την ἄλλη μέρα μόλις ξημέρωσε.

[77.1] Οι Κερκυραίοι σε μεγάλη ταραχή και φόβο τόσο για όσα είχαν γίνει στην πολιτεία όσο και από την ἀφίξη των καραβιών, ἀρχίσαν να ετοιμάζουν βιαστικά εξήντα καράβια και μόλις ετοιμαζόταν το καθένα με ολόκληρο το πλήρωμά του, το ἀστελναν ἔξω ενάντιά στον εχτρό, ενώ οι Αθηναίοι τους ορμήνευαν να τους αφήσουν ν’ αρμενίσουν ενάντιά τους πρώτα αυτοί, κ’ ύστερα να προχωρήσουν οι Κερκυραίοι μ’ όλα τους τα καράβια μαζί. [77.2] Καθώς δύο βρέθηκαν τα Κερκυραϊκά μπροστά στον εχτρό σκόρπια, δύο απ’ αυτά αμέσως αυτομόλησαν προς τον εχτρό, ενώ μέσα σε μερικά ἄλλα πολεμούσαν αναμεταξύ τους όσοι αποτελούσαν το πλήρωμα· και δεν υπήρχε καμιά τάξη σ’ αυτά που γίνονταν. [77.3] Όταν είδαν οι Πελοποννήσιοι την αναστάτωση, χώρισαν είκοσι δικά τους καράβια να πέρουνε θέση αντίκρυ στα Κερκυραϊκά, και με τ’ ἄλλα στράφηκαν

Σαλαμινία και η Πάραλος.

Αθηναίων, ὃν ἵσταν αἱ δύο Σαλαμινία καὶ Πάραλος.

ενάντια στα δώδεκα Αττικά, που τα δύο τους ἦταν
η Σαλαμινία κ' η Πάραλος.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ 3. Κεφάλαιο 78

Μετάφραση Α. Βλάχου

[78.1] Οι Κερκυραίοι, επιτιθέμενοι ἀτεχνα και λίγοι λίγοι, βρέθηκαν σε δύσκολη θέση. Οι Αθηναίοι, από φόβο μην περικυκλωθούν, επειδή τα εχθρικά καράβια ήσαν πολύ περισσότερα, δεν ἔκαναν επίθεση σ' ολόκληρο τον στόλο, ούτε στο κέντρο της εχθρικής παράταξης, αλλά χτύπησαν μια από τις πτέρυγες και βούλιαζαν ένα καράβι. Τότε οι Πελοποννήσιοι σχημάτισαν κυκλική παράταξη και οι Αθηναίοι ἀρχισαν να πλέουν γύρω τους προσπαθώντας να τους προκαλέσουν σύγχυση. [78.2] Όταν το είδαν οι Πελοποννήσιοι που είχαν παραταχθεὶς εναντίον των Κερκυραίων, φοβήθηκαν μήπως ξαναγίνει εκείνο που είχαν πάθει στην Ναύπακτο, και πήγαν γρήγορα να βοηθήσουν. Όταν ενώθηκαν τα καράβια, ἀρχισαν επίθεση εναντίον των Αθηναίων [78.3] που υποχώρησαν με την πρύμνη. Θέλοντας να δώσουν τον καιρό στους Κερκυραίους να μπουν στο λιμάνι πριν απ' αυτούς, υποχωρούσαν αργά αργά μπροστά σ' ολόκληρο τον παραταγμένο εχθρικό στόλο.

[78.4] Έτσι εξελίχθηκε η ναυμαχία αυτή που τέλειωσε με την δύση του ήλιου.

Αρχαίο Κείμενο

[78.1] Καὶ οἱ μὲν Κερκυραῖοι κακῶς τε καὶ κατ' ὄλιγας προσπίπτοντες ἐταλαιπώρουν τὸ καθ' αὐτούς· οἱ δὲ Αθηναῖοι φοβούμενοι τὸ πλῆθος καὶ τὴν περικύκλωσιν ἀθρόαις μὲν οὐ προσέπιπτον οὐδὲ κατὰ μέσον ταῖς ἐφ' ἑαυτοὺς τεταγμέναις, προσβαλόντες δὲ κατὰ κέρας καταδύουσι μίαν ναῦν. Καὶ μετὰ ταῦτα κύκλον ταξαμένων αὐτῶν περιέπλεον καὶ ἐπειρῶντο θορυβεῖν.

[78.2] Γνόντες δὲ οἱ πρὸς τοῖς Κερκυραίοις καὶ δείσαντες μὴ ὅπερ ἐν Ναυπάκτῳ γένοιτο, ἐπιβοηθοῦσι, καὶ γενόμεναι ἀθρόαι αἱ νῆες ἀμα τὸν ἐπίπλουν τοῖς Αθηναίοις ἐποιοῦντο. [78.3] Οἱ δὲ ὑπεχώρουν ἥδη πρύμναν κρουόμενοι καὶ ἀμα τὰς τῶν Κερκυραίων ἐβούλοντο προκαταφυγεῖν ὅτι μάλιστα, ἔαυτῶν σχολῇ τε ὑποχωρούντων καὶ πρὸς σφᾶς τεταγμένων τῶν ἐναντίων.

[78.4] Ή μὲν οὖν ναυμαχία τοιαύτη γενομένη ἐτελεύτα ἐς ήλιον δύσιν.

Μετάφραση Ε. Λαμπρίδη

[78.1] Επειδή οι Κερκυραίοι ρίχνονταν απόνω στα εχτρικά χωρίς τέχνη και λίγοι-λίγοι κακοπάθαιναν και νικήθηκαν στο δικό τους μέρος της ναυμαχίας. Οι Αθηναίοι πάλι, επειδή φοβούνταν μην κυκλωθούν από τα εχτρικά καράβια που ήταν πολλά, δεν ἔκαναν επίθεση σ' όλα τα καράβια μαζί, ούτε στη μέση εκείνων που ήταν ταχιέντα απέναντί τους, αλλά τα χτυπούσαν από τα πλάγια, και βύθισαν ένα καράβι. Και ύστερον απ' αυτό, καθώς οι εχτροί ήταν παραταγμένοι σε κύκλο αριμένιζαν οι Αθηναίοι γύρω-γύρω τους και πάσκιζαν να τα ρίξουντες σύγχυση. [78.2] Όταν το πήραν αυτό είδηση, όσα είχαν ταχτεῖ να πολεμήσουν τους Κερκυραίους κ' επειδή φοβήθηκαν μην ξαναγίνει ό,τι είχαν πάθει στη Ναύπακτο, ἐτρέξαν να βοηθήσουν τ' ἄλλα, κι όταν μαζεύτηκαν όλα μαζί, κάνουν ἔφοδο καταπάνω στ' Αθηναϊκά. [78.3] Τότε οι Αθηναίοι ἀρχισαν να κάνουν πίσω με την πρύμη, γιατί ήθελαν συνάμα να προφτάσουν οι Κερκυραίοι, όσο ήταν μπορετό, να καταφύγουν στο λιμάνι πριν απ' αυτούς, αφού αυτοί οι ίδιοι υποχωρούσαν αργά, κι ολόκληρος ο εχτρικός στόλος ήταν ταχιένος να τους πολεμήσει. [78.4] τέτοιας λογῆς λοιπόν ἐγίνε εκείνη η ναυμαχία και τέλειωσε καθώς βασίλευε ο ήλιος.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ 3. Κεφάλαια 79-80

Μετάφραση Α. Βλάχου

[79.1] Οι Κερκυραίοι φοβήθηκαν μήπως ο εχθρός, με το θάρρος της επιτυχίας του, κάνει επίθεση εναντίον της πολιτείας ή πάει στο νησί να περισώσει τους ολιγαρχικούς που ήσαν εκεί ή επιχειρήσει τίποτε άλλο. Γι' αυτό πήραν τους ολιγαρχικούς από το νησί και τους πήγαν πάλι στο Ήραίο και δρίσαν επιφυλακή σ' όλη την πολιτεία. [79.2] Άλλα οι Πελοποννήσιοι δεν τόλμησαν να χτυπήσουν την Κέρκυρα, παρ' όλον ότι είχαν νικήσει στην ναυμαχία. Πήραν τα δεκατρία κερκυραϊκά καράβια που είχαν αιχμαλωτίσει και γύρισαν στην αντικρινή ηπειρωτική ακτή, στο μέρος από όπου είχαν ξεκινήσει. [79.3] Και την επομένη δεν έκαναν επίθεση εναντίον της πολιτείας, παρ' όλον ότι οι Κερκυραίοι βρίσκονταν σε μεγάλη ταραχή και είχαν μεγάλο φόβο και παρ' όλον ότι, όπως λένε, ο Βρασίδος προσπάθησε επίμονα να πείσει τον Αλκίδα, που είχε την αποφασιστική γνώμη. Πήγαν, όμως, στο ακρωτήριο Λευκίμμη, όπου έκαναν απόβαση και ρήμαζαν τα χωράφια.

[80.1] Στο μεταξύ οι δημοκρατικοί της Κέρκυρας που είχαν πάντα τον φόβο μην τους επιτεθεί ο πελοποννησιακός στόλος, άρχισαν διαπραγματεύσεις με τους ικέτες και τους άλλους ολιγαρχικούς, για να βρεθεί τρόπος να σωθεί η πολιτεία. Έπεισαν μερικούς να μπουν πληρώματα στα καράβια και κατόρθωσαν αν επανδρώσουν τριάντα. [80.2] Οι Πελοποννήσιοι, όμως, αφού έως το μεσημέρι, ρήμαζαν την γη έφυγαν. Όταν έπεσε η νύχτα πληροφορήθηκαν με φωτεινά

Αρχαίο Κείμενο

[79.1] Καὶ οἱ Κερκυραῖοι δείσαντες μὴ σφίσιν ἐπιπλεύσαντες ἐπὶ τὴν πόλιν ὡς κρατοῦντες οἱ πολέμιοι ἢ τοὺς ἐκ τῆς νήσου ἀναλάβωσιν ἢ καὶ ἄλλο τι νεωτερίσωσι, τούς τε ἐκ τῆς νήσου πάλιν ἐς τὸ Ἡραίον διεκόμισαν καὶ τὴν πόλιν ἐφύλασσον. [79.2] Οἱ δ' ἐπὶ μὲν τὴν πόλιν οὐκ ἐτόλμησαν πλεῦσαι κρατοῦντες τῇ ναυμαχίᾳ, τρεῖς δὲ καὶ δέκα ναῦς ἔχοντες τῶν Κερκυραίων ἀπέπλευσαν ἐς τὴν ἥπειρον, ὅθενπερ ἀνηγάγοντο. [79.3] Τῇ δ' ύστεραιά ἐπὶ μὲν τὴν πόλιν οὐδὲν μᾶλλον ἐπέπλεον, καίπερ ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας καὶ Βρασίδου παραινοῦντος, ὡς λέγεται, Αλκίδα, ισοψήφου δὲ οὐκ ὄντος ἐπὶ δὲ τὴν Λευκίμμην τὸ ἀκρωτήριον ἀποβάντες ἐπόρθουν τοὺς ἀγρούς.

[80.1] Ο δὲ δῆμος τῶν Κερκυραίων ἐν τούτῳ περιδεῆς γενόμενος μὴ ἐπιπλεύσωσιν αἱ νῆες, τοῖς τε ίκέταις ἥσαν ἐς λόγους καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅπως σωθήσεται ἡ πόλις, καὶ τινας αὐτῶν ἐπεισαν ἐς τὰς ναῦς ἐσβῆναι· ἐπλήρωσαν γὰρ ὅμως τριάκοντα προσδεχόμενοι τὸν ἐπίπλουν. [80.2] Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι μέχρι μέσου ήμέρας δηγώσαντες τὴν

Μετάφραση Ε. Λαμπρίδη

[79.1] Επειδή όμως φοβήθηκαν οι Κερκυραίοι μήπως έρθουν οι εχτροί στην πολιτεία σα νικητές που ήταν και είτε πάρουν τους δικούς τους από το νησί, είτε κάνουν κανένα άλλο πραξικόπημα, ξεσήκωσαν πάλι τους ολιγαρχικούς και τους μετέφεραν πάσω στο Ήραίο, ενώ συγχρόνως έβαλαν φρουρές στην πολιτεία. [79.2] Αυτοί όμως δεν τόλμησαν ν' αρμενίσουν ενάντια στην πολιτεία, μ' όλο που είχαν νικήσει στη ναυμαχία και είχαν πάσει δεκατρία καράβια των Κερκυραίων, αλλά έφυγαν γυρίζοντας στο λιμάνι της απέναντι στεριάς απ' όπου είχαν σηκώσει άγκυρα το πρωί. [79.3] Την άλλη μέρα πάλι δεν αρμένισαν κατά την πολιτεία, αν και οι Κερκυραίοι βρίσκονταν σε μεγάλη αναστάτωση και φόβο, κι ο Βρασίδος τους παρακινούσε να το κάνουν, καθώς λένε, όμως η ψήφος του δεν είχε το ίδιο βάρος με τον Αλκίδα: έκαμπναν όμως απόβαση στο ακρωτήρι της Λευκίμνης και ρήμαζαν τα γύρω χωράφια.

[80.1] Στο μεταξύ οι δημοκρατικοί στην Κέρκυρα είχαν πάθει τέτοιον πανικό μην έρθουν κατά την πολιτεία τα εχτρικά καράβια, ώστε άρχισαν διαπραγματεύσεις τόσο με τους ικέτες στο Ήραίο, όσο και με άλλους ολιγαρχικούς παράγοντες για να βρεθεί τρόπος να σωθεί η πολιτεία. Κ' έπεισαν μερικούς απ' αυτούς να μπούν στα καράβια: κ' έτσι όμως μόλις κατόρθωσαν να επανδρώσουν τριάντα. [80.2] Οι Πελοποννήσιοι πάλι, αφού ρήμαζαν τα χωράφια ως το μεσημέρι, γύρισαν

σήματα ότι στόλος από εξήντα αθηναϊκά καράβια ερχόταν απ' την Λευκάδα. Τα έστειλαν οι Αθηναίοι με αρχηγό τον Ευρυμέδοντα του Θουκλέους όταν πληροφορίθηκαν πις ταραχές της Κέρκυρας και όταν έμαθαν ότι ο στόλος του Αλκίδα επρόκειτο να πάει στο νησί.

γῆν ἀπέπλευσαν, καὶ ὑπὸ νύκτα αὐτοῖς ἐφουκτωρήθησαν ἔξηκοντα νῆες Ἀθηναίων προσπλέουσαι ἀπὸ Λευκάδος· ἃς οἱ Ἀθηναῖοι πυνθανόμενοι τὴν στάσιν καὶ τὰς μετ' Αλκίδου ναῦς ἐπὶ Κέρκυραν μελλούσας πλεῖν ἀπέστειλαν καὶ Εύρυμέδοντα τὸν Θουκλέους στρατηγόν.

πάσω στα Σύβοτα καὶ κατά το βράδυ ἐλαβαν εἰδηση με φωτεινά σήματα πως αφιενίζουν κατά κει εξήντα Αθηναϊκά καράβια που έρχονται από τη Λευκάδα· αυτά τα έστειλαν οι Αθηναίοι μόλις πληροφορίθηκαν την εσωτερική αναταραχή στη Κέρκυρα, καὶ πως τα καράβια του Αλκίδα σκόπευναν να πάνε κατά κει· καὶ στρατηγό μαζί τους έστειλαν τον Ευρυμέδοντα, το γιο του Θουκλή.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ 3. Κεφάλαιο 81

Μετάφραση Α. Βλάχου

[81.1] Οι Πελοποννήσιοι ἔφυγαν γρήγορα, νύχτα, αρμενίζοντας κοντά στην ακτή, και γύρισαν στις βάσεις τους. Έσυραν τα καράβια τους επάνω απ' τον ισθμό της Λευκάδας για να μην κάνουν τον γύρο του νησιού και τους δουν οι Αθηναίοι. Έτσι ξέφυγαν. [81.2] Όταν οι Κερκυραίοι πληροφορήθηκαν ότι πλησιάζει αθηναϊκός στόλος και ότι τα εχθρικά καράβια είχαν φύγει, ἐμπασαν κρυφά μέσα στην πολιτεία τους Μεσσηνίους που έως τότε είχαν μείνει ἔξω από τα τείχη. Έδωσαν διαταγή στον στόλο που είχαν ετοιμάσει, να πάει στο Υλλαικό λιμάνι και, ενώ τα καράβια αρμενίζαν προς τα εκεί, οι δημοκρατικοί ἀρχισαν να σφάζουν ὅσους βρήκαν από τους αντιπάλους τους. Έσφαζαν και ὅσους είχαν μπει στα καράβια, αφού τους ἐπεισαν ν' αποβιβαστούν. Πήγαν και στον ναό της Ήρας κι ἐπεισαν πενήντα ολιγαρχικούς να βγουν για να δικαστούν κανονικά και τους καταδίκασαν όλους σε θάνατο. [81.3] Οι περισσότεροι, ὁμως, από τους ικέτες, βλέποντας τα ὄσα γίνονταν, ἀρχισαν να σκοτώνουν ονέας τον ἄλλον μέσα στον ιερό περίβολο. Μερικοί κρεμάστηκαν από τα δέντρα και ἄλλοι αυτοκτόνησαν με ἄλλους τρόπους. [81.4] Επτά ολόκληρες μέρες, ὅσες ἐμεινε ο Ευρυμέδων με τα καράβια του, οι Κερκυραίοι εξακολούθησαν να σκοτώνουν ὅσους συμπολίτες τους θεωρούσαν εχθρούς. Τους κατηγορούσαν ότι θέλησαν να

Αρχαίο Κείμενο

[81.1] Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ισθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ὄφθωσιν, ἀποκομίζονται. [81.2] Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Αττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τούς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἥγαγον πρότερον ἔξω ὅντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἀς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Υλλαικὸν λιμένα, ἐν ὅσῳ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἰ τινὰ λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ήραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. [81.3] Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἴερῳ ἄλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπίγχοντο, οἱ δ' ὡς ἔκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. [81.4] Ἡμέρας τε ἐπτά, ἀς ἀφικόμενος ὁ Εύρυμέδων ταῖς ἔξικοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι

Μετάφραση Ε. Λαμπρίδη

[81.1] Ευθύς τότε οι Πελοποννήσιοι, αριενίζοντας νύχτα και ξυστά στη στεριά, ζεκίνησαν να γυρίσουνε στον τόπο τους όσο μπορούσαν πιο γρήγορα. Και πέρασαν τα καράβια πάνω από τον ισθμό της Λευκάδας σερνάμενα στη στεριά, για να μην κάνουν το γύρο του νησιού και τους ίδούν. [81.2] Οι Κερκυραίοι πάλι, μόλις το πήραν ειδηση πως πλησιάζουν τ' Αττικά καράβια και φεύγουν τα εχτρικά, ἐμπασαν μέσα στην πολιτεία κρυφά τους Μεσσηνίους που τους κρατούσαν πρωτότερα απ' όξω και πρόσταξαν τα πλοία που είχαν επανδρώσει ν' αρμενίσουνε γύρω προς τον Υλλαικό κόλπο· κ' ενώ αυτά ἐλαμιναν προς τα εκεί ἀρχισαν να σκοτώνουν όποιον προσωπικό τους εχτρό τύχαιναν να πάσουν κι από τα καράβια κατέβασαν όσους είχαν πείσει να μπούνε να υπηρετήσουν και τους σκότωσαν κι αυτούς. Πηγαίνοντας και στο Ηραίο ἐπεισαν πενήντα ικέτες να υποβληθούνε σε δίκη και τους καταδίκασαν όλους σε θάνατο. [81.3] Οι περισσότεροι ομιώς ικέτες, όσοι δεν είχαν αφήσει το ιερό, βλέποντας το τι γινόταν, σκότωσαν ο ένας τον ἄλλον, εκεί που βρίσκονταν μέσα στο ιερό, και μερικοί κρεμάστηκαν από τα δέντρα, κι ἄλλοι αυτοκτόνησαν με ἄλλους τρόπους όπως μπορούσε ο καθένας. [81.4] Και για εφτά μέρες όσες ἐμεινε ο Ευρυμέδων με τα εξήγητα καράβια του από την ημέρα που ἐφτάσει, οι Κερκυραίοι σκότωναν ύσους νόμιζαν πως ήταν εχτροί τους προβάλλοντας ως πρόφαση, πως αυτοί ήθελαν να καταλύσουν τη δημοκρατία, ἀλλά πολλοί θανατώθηκαν κι από ιδιωτικά μίση, κι ἄλλοι από ανθρώπους που είχαν πάρει δανεικά απ' αυτούς ακριβώς για τα χρήματα

καταλύσουν την δημοκρατία, αλλά πολλοί σκοτώθηκαν από προσωπικά μίση και άλλοι, που είχαν δανείσει χρήματα, σκοτώθηκαν από τους οφειλέτες τους. [81.5] Ο θάνατος πήρε χίλιες μορφές και, δ.τι φρικαλέο γίνεται σ' αυτές τις περιστάσεις, έγινε στην Κέρκυρα, κι ακόμα χειρότερα. Πατέρας σκότωνε το παιδί του, άρπαζαν ικέτες απ' τους ναούς και τους σκότωναν εκεί μπροστά, και άλλους τους έχτισαν μέσα στο ιερό του Διονύσου και τους άφησαν να πεθάνουν εκεί.

έφονευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ίδιας ἔχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων· [81.5] πᾶσά τε ίδεα κατέστη θανάτου, καὶ οὗ φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ γίγνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ξυνέβη καὶ ἔτι περαιτέρω, καὶ γὰρ πατήρ παῖδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ίερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δέ τινες καὶ περιοικοδομηθέντες ἐν τῷ Διονύσου τῷ ίερῷ ἀπέθανον.

που τους χρωστούσαν· [81.5] ο θάνατος πήρε χίλιες μορφές κ' ἔγιναν όλες οι φρικαλέότητες που γίνονται συνήθως σε τέτοιες περιστάσεις κι ακόμα χειρότερα. Δεν έμεινε ωμότητα που να μην τη διαπράξουν και ζεπεράστηκαν όλες οι γνωστές απαισιότητες. Και πατέρας σκότωνε το γιο, κι από τα ιερά τους αποτραβούσανε με τη βία, ή τους σκότωναν ενώ αγκάλιαζαν τους βρυμούς, και μερικοί πέθαναν ή τους θάγανε ζωντανούς στο ιερό του Διονύσου, που το χτίσαν γύρω-γύρω με τείχος οι εχτροί τους για να μη βγει κανείς.